

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Din cauza sf. sărbători de Joi „M. Mucenie George” numărul procsim va apăre Sâmbăta în 25 Aprilie v.

Aiud, 18/30 Aprilie, 1887.

Ministrul de iustitie al Ungariei, domnul Teofil Fábiny a ordonat, ca pe teritoriul fie-cărui tribunal să se înființeze câte o societate cu scopul de a se ajutama prinsonierii eliberați din instituttele de corecțiune. Societăți de natura aceasta au existat până acum numai în Brașov, — cât ține Transilvania — ele însă prin ordinațiunea cea mai nouă sunt obligătoare pentru teritoriul fie-cărui tribunal. Salutară și binefăcătoare va fi aceasta institutiune în consecințele sale, și dela un bărbat cum e actualul ministru de justiție al Ungariei, era de așteptat, că o să și întindă privirile sale și în direcțiunea aceasta.

A existat până acum un prejudeț față de prinsonieri și încă un prejudeț greșit.

Oamenii din afară vedeau în instituttele de corecțiune oameni păcătoși, oameni periculoși societății omenești, oameni, cari ar fi mai bine să nu vadă lumina soarelui. Greșită este această părere a laicilor și neintemeiată este presupunerea, ca și când în instituttele de corecțiune s'ar găsi numai drojdiile societății, numai oameni, cari conturbă liniștea celorlalți cetățeni pacinici, le amenință averea și viața deopotrivă. Mi-a fost dată ca în praca mea de spiritual, să me conving de contrariul și să găsesc în institutul de corecțiune oameni, pe cari nu răutatea lor, ci adeseori steaua nefericită a întâmplărei i-a adus până aci.

Mi-a fost apoi dată să ved și un alt soi de oameni, cari neîncredința de instrucție, neîncredința de iubirea de mamă și de familie, neîncetățeniți cu santele principii ale religiunii, ci numai după nume membri ai comunei bisericești, după ce au fost încetățeniți aici cu aceste cunoscințe, au devenit oameni blânzi, laborioși și cu temere de Dumnezeu, oameni, cari pășind în viață, aji, pot să devină exemple de virtute și de moravuri bune și că ei nu numai că nu vor mai deveni recidivi, ci din contră se vor feri de toate isvoarele răului, cum sunt: birtul, gâlcele și societățile rele.

Am găsit și oameni născuți din pat nelegiuit, de a căror nascere mama lor nu s'a bucurat, tata de ei nu a voit să scie, ci mai mult s'a rușinat de ei, ca de un făt al nelegiurii și aceste momente au fost decizătoare pentru fiitorul om.

Societatea, ea, nu a făcut chiar nimica sau foarte puțin pentru acești fii, cari s'au născut între împrejurări de tot anormale și împrejurările acestea trebuie să fie foarte atenuante chiar și când el devine un criminalist, ear societatea nu e în drept a-i respinge dela sinul, ear.

Deci omul nu e născut din fire rău, el a devenit rău prin împrejurări și la aceasta poartă și societatea vina în măsură egală cu el însuși. Prea puține exemple de oameni am găsit, cari încunguind munca, dedați beției și patimelor s'au pus pe meseria cea rușinoasă a furtului, dar pentru acești puțini societatea nu e în drept a respinge pe un om, ale cărui motive înzădar le vei căuta, că de ce a devenit criminalist, ci trebuie să privești lucrul ca un fapt împlinit. Până a nu trece la obiectul, despre care voiu să trectez mai larg cu o altă ocaziune, fie-mi permis să susțin, că în mâna mamei este pusă inima copilului ei și dacă ea nu s'a născut cu cultivate aceasta mică grădinuță, nu a plantat în ea virtuțile, nu o a udat destul de des, nu o a plivit de buruene — ea, mama poartă în mare parte vina, dacă nu se poate bucura și desfăta de fiul ei.

Căldura dela sinul mamei este părghia, care conduce pe om și-l învață să iubească pe Ddau și pe oameni, și dacă această căldură a fost înlocuită cu răceală, omul a crescut fără iubire, fără alipire cătră părinți, neascultătoriu, nevorbitoriu și retras, tot atâtea însușiri, cari mai târziu degenerază, și cari nu mai pot fi suprimate.

Susțin, că oamenii au devenit răi prin creșterea, ce li s'a dat de acasă, și că societatea, în cazul acesta biserica și școala nu au fost puse pe acele baze, ca să îndrepte răul acurât, ci ea s'a mărginit la unele funcțiuni mecanice, neaflând cheia aceea, care duce la inima omului, cheia iubirei de semenii sei, și a stimei reciproce.

Mai vine și confusiunea, ce există în conceptul de drept a distinge între al meu și al teu, un concept, care la oameni pe un grad mai jos de cultură dă cele mai multe anse la întreprinderi nechipsuite.

După ce a-și fi specificat în scurt și încât permit cadrele unui diar aceste momente decizătoare în viața criminalistului, urmează să-mi dau seamă, dacă acești oameni, cari pentru o căcare a ordinii sociale sunt ei atât de lăpădat, încât după ce au venit la caminul familiar, oamenii să se ferească de ei ca de o lepră, sau doar tocmai societatea este *quasi* obligată a-i primi și a le oferi mijloacele de traiu, ca să prindă rost și să devină cetățeni muncitori și onorabili.

Cunosc mulți prinsonieri, cari din câștigul lor de di după meseria, ce o lucră în institut, trimit bani acasă, ca să poată trăi soția și copiii lor, trimit pentru aceștia vestimente, îndrumă soția să-i trimită pruncii la școală, tot atâtea lucruri, din cari trebuie să conchidă omul, că de inima acestor oameni este o inimă bună, curată și cu cele mai bune intențiuni pentru ai sei.

Mulți din ei, — cei de sub 30 ani nu părăsesc institutul, fără de a învăța a ceti și a scrie, și mai mult, dacă li s'ar concede doar, toți bănișori iar da pe cărți de cetit, și mărturisesc, că eu nu-i pot birui chiar cu cărțile mele, ca se le îndestulească gustul de lectură în zilele de Dumineci și de sărbători.

Sunt acești oameni așa de răi, așa de lăpădat, ca după ce au părăsit acest loc de jale pentru ei, se li se mai reamintescă trecutul, sau doar ei trebuiesc tocmai încurajați a merge mai departe pe căile cele bune, a cerceta biserica, a se ocupa în Dumineci și sărbători cu lectura, a se împărtăși cu santele taine, tot lucruri crescinesci, cari pe omul laic îl duc la credința a fi imposibile, dar aceasta este purul adevăr.

Acest soi de oameni trebuiesc ajutamați și meseria învățată în institut, dacă o continuă și o pot continua, societatea își va avea nedisputabil merit de a-i fi mântuit. Aici zace pondul ordinațiunii ministrului de justiție și de aceea nu pot ca să nu apelez la românii de carte, ca să sprijinească aceste întreprinderi umanitare, cu atât mai vârtos, cu cât mulți indiviți, nu răi, ci nefericiți, sunt de neamul nostru, să înțelege având în vedere marea majoritate a locuitorilor români.

Să intrăm deci ca membrii ai acestor reuniuni, să nu lăsăm oameni muncitori, părinți de familie ca după ce au prestat muncii pedepsei să fie goli, zdrențuroși, să le dăm lucruri, mijloace de traiu și ajutoriu, ca așa ceace nu a făcut societatea la timpul seu, școala și biserica, când erau chemate să o facă, să o facem după ce devin liberi, înzestrați cu cunoscință și aplicări bune, părăsiți de năravurile rele și curățiți de multele defecte, cari le-au adus cu sine în institut.

Ear până sunt în institut, să nu lăsăm ca soția să umble cerșind, copii lor lipsiți și batjocoriți de ceilalți copii, ai căror părinți deși liberi, dar poate sunt mulți mai rei ca prinsonierii, și prin aceasta vom da dovadă nu numai de crescini buni, ci de oameni cu vederi limpezi și cu inimă pentru nenorociți.

Fie ca aceste cuvinte să nu resune în pustie!

Nicolau Ivan,
spiritual la penitenciarul regiu din Aiud.

Revista politică.

În parlamentul austriac s'a discutat asupra cestiunei vamale cu Germania și cu Italia. Ministrul de comerț marchisul de Bacquehem a vorbit, față

de relațiunile comerciale cu Germania, foarte reserwat, constatând numai, că cu finea anului acestuia expiră termenul convențiunei vamale cu imperiul german; încât privește pe Italia, ministrul e de părere, ca convențiunea vamală să nu se peardă din vedere și oamenii să cugete serios asupra lucrului, începând a intra în pertractări. Față de acestea declarații, și în special față de Germania foile vieneze sunt foarte nemulțămite și nelinistite, neputându-și da seamă: dacă relațiunile cu Germania nu mai sunt tot așa de amicabile, ca mai nainte, sau doară alt-ceva e cauza, de ministrul de comerț nu dă nici o însemnătate pertractărilor convenționale cu Germania, căci și Germania și Austria au lipsă a-și garanta relațiunile amicabile politice într'un grad mare și prin convențiunea vamală.

După cum vestesce o depeșă din Paris, împăratul Wilhelm a subscris în 29 Aprilie n. ordinațiunea, în urma căreia Schnaebler a fost eliberat. Astfel s'a liniștit situațiunea politică, care părea a fi foarte serioasă între Francia și Germania și s'a dumerit lumea, ce a stat agitată mai bine de 10 zile, din acest incident. După cum anunță „Național Zeitung” scrisorile lui Gautsch, prin cari a fost invitat Schnaebler d'a lua parte la o consultare oficială au servit de temei regimului german, pentru de a elibera pe comisariul frances, căci aceste scrisori se consideră de motivul incidentului.

În zilele din urmă se vorbește mult eară și despre demisiunea lui Giers, căci panslavismul ar fi câștigat pre țarul pe partea sa și foile germane se ocupă mult cu cestiunea: cine va fi următorul lui Giers. Ele dic: în adevăr ministrul Giers e factor însemnat pentru menținerea păcii, pacea nu i periclitată din nici o parte, și astfel Giers n'are lipsă de a face politică de război. De vreme ce însă Rusia ia o politică agresivă față de puterile din Vest, Giers va trebui să se retragă, și de sigur că în scaunul lui va urma contele Paul Schuvalow, unica persoană mai aptă d'a putea conduce în împrejurările de acum portofoliul de externe și care e tot d'odată și amic al lui Bismarck.

Sinodul arhidieceșan.

Ședința a V-a, ținută la 16/28 Aprilie.

(Urmare.)

Presidiul înainte de toate observă, că interpelantele se vede, că n'a avut paciență să aștepte referadele comisiunilor asupra rapoartelor consistoriale, când poate se va face, sau nu se va face lumina și asupra acestui obiect, — cu toate acestea este gata a-i răspunde și acum:

La p. 1 din interpelațiune Presidiul observă: că interpelantele în interpelațiunea sa produce cifre concrete despre ajutoarele, care ar fi fost de a se distribui, ceea ce dovedesce, că d-sa și-a luat informațiunile dela loc sigur, unde este cunoscut în detai starea lucrului, ar fi putut dar ca tot din acel isvor bun, de unde și-a cules aceste date speciale, să afle și aceea, dacă ajutoarele votate s'au espedat sau nu s'au espedat, și astfel îi recomandă, ca tot pe aceasta cale să se întregească informațiunile;

Încât pentru consistoriu, dacă acesta are scire oficială sau nu despre votarea acestor ajutoare, presidiul trebuie să-i observe, că n'are autorisare a face aici declarațiuni în numele consistoriului;

la p. 2. Presidiul declară; că nu este convins și nici nu vede acele urmări triste, ce și le închipuesce interpelantele, și în aceasta privință și are vederile sale individuale, și încă așa crede, că corecte, cu ce se înțelege — că nu voesc să dică, că starea lucrului e în regulă, ci din contră regretă, că încă nu s'a putut satisface cererilor pentru ajutoare;

la p. 3. Presidiul observă, că în ce privește cauzele trăgănării, încă în ședința de ieri, provocat de alt incident a declarat, că sunt trei obiecte, cari în starea, în care se află astăzi, pe presidiul îl supără

și cari nici de cum nu se pot subtrage dela atențiunea sinodului și între cari este și acesta, a indicat în general și cauza, ce-i face mari greutăți în situațiunea actuală a gremiului consistorial, ear speciale descoperiri, declară și de astădată, că încă nu află de lipsă a face; încât însă pentru mijloacele, ce ar fi întreprins ca ajutoarele să se espedeze *stante sesione*, declară, că presidiul n'a întreprins nimic în privința aceasta și nu se află în pozițiune de a putea promite aceasta; la p. 4. Presidiul declară, că speciale dispozițiuni n'are să facă în punctul acesta, ci va convoca comisiunea, când va fi timp pentru ea, dând preferință totdeauna afacerilor consistoriale. Ce privește garanța, că trăgări să nu mai obvină, presidiul declară: că altă garanță nu-i poate da nici în acest obiect nici într'altul, decât conștiința de chemarea sa, căreia a căutat și până acum se satisfacă conștiințios;

la p. 5. Presidiul observă, că lasă se și o esplie interelantele ca și ori-cine altul, după cum i va conveni mai bine.

După acest răspuns al presidiului, interelantele într'o pleiadă lungă dar fără de nici un necs logic, aruncând și îndreapta și în stânga, fără de a-și mai putea da seamă, că din informațiunile primite, cari sunt a se spune publice și cari sunt a se retăce, încât situațiunea devenise neplăcută chiar și pentru domnii, cari au aflat de bine a-l folosi spre acest scop. Continuă mai departe a insinua la adresa protopresbiterilor cele mai grave imputări de neglijență și slăbiciune, și uitându-și cu totul, că se află în o adunare de caracter bisericesc, într'un ton agitat, cu expresiuni necuviincioase, neparlamentare atacă personal pe unii și pe alții — încât mai mulți deputați dimpreună cu presidiul îl provocau la ordine, ear cei cari au cugetat, că le face un bun serviciu, desaprobuau prin semne de indignare. În fine cu concludsiunile sale ajunge, a constata, că astăzi stăm mai rău decât pe timpul, când nu aveam cap bisericesc și se dechiară cu răspunsul dat de presidiul nemulțămît. *)

Mai mulți deputați voiesc ca să reflecteze interelantului în cestiune personală, eară alții să-i rectifice aserțele false; presidiul i roagă însă, ca luând în considerare, că se perde timpul înzadar prin astfel de animosități se abstea dela cuvânt, cu atât mai virtos, că poate i va mulțămî reflectsiunile, ce este silit se i-le facă presidiul interelantului.

Presidiul din tonul, ce la purtat interelantele în reflectsiunile sale constată, că intențiunile interelantului n'au fost să reguleze, ci cu totul altele, de aceea nu se află îndemnat a-i răspunde la toate insinuațiunile.

Constată, că în răspunsul dat la interelatiune n'a dis, că interelantele ar fi fost îndemnat de alții a o face aceasta; dacă însă el se escusă, negând ceea ce nimine n'a afirmat: aceasta impregiurare dă însemnătate caracteristică rolului seu

Mulțămesc în fine pentru complimentul, ce-l face sinodului, consistoriului și întregului nostru organism constituțional, când afirmă, că astăzi stăm cu afacerile noastre bisericesci mai rău, decât pe timpul când, biserica era lipsită de arhieru.

Deputatul Petru Truța face următoarea propunere: Sinodul să iea la cunoscință răspunsul presidiului, desaproband tot odată verdictul deputatului A. Nicoară, ce privește în general starea actuală a bisericeii

Se primesce.

Deputatul A. Nicoară, luându-și ansă tot din interelatiune, face următoarea propunere:

"Toate actele privitoare la ajutoarele votate de comisiunea administrativă Șaguna-ene să transpun unei anchete exmise din sinul sinodului, carea să fie însăși însărcinată a face imediată expedițiune a cererilor resolve la anii 1884, 1885 și 1886 asignarea la cassa archidieceșană precum și cu propuneri concrete, cari ar fi să curme asemenea trăgări stricacioase pentru biserica și școală."

Se predă comisiunei organizatoare.

La ordinea zilei se pune referada comisiunei finanțiare.

Raportorul aceleia R. Patița referează:

a) asupra raportului consistoriului archidieceșan, prin care se cere indemnizare pentru suma de 2000 fl. solvită pe anii 1881 și 1884 ca contribuire la susținerea organismului metropolitan.

La propunerea comisiunei:

Se dă consistoriului indemnizarea cerută;

b) asupra raportului consistoriului archidieceșan, prin care cere încuviințarea sumei de 1000 fl. solvită pe anul 1885 ca contribuire la susținerea organismului metropolitan.

*) Cine e curios a sci cu prinsul vorbirei dlui deputat A. Nicoară în tot estensul ei, — completată cu unele adause, ce nu le-a accentuat în sinod; și cu emendarea unor neesactități și expresiuni nepotrivite cu demnitatea sinodului, — o pot citi în Nr. 88 al foaiei "Tribuna", carea declară, că însuși dl Nicoară i-a trimis acea vorbire. Red.

La propunerea comisiunii:

Se încuviințează solvirea sumei de 1000 fl. în contul fondului general administrativ ca credit supletoriu la bugetul anului 1887;

c) asupra raportului consistoriului archidieceșan, prin care se cere a se face provisiune în bugetul archidieceșei pe anul 1888, pentru acoperirea sumei de contribuire la susținerea organismului metropolitan pe anii 1886, 1887 și 1888 câte 800 fl. la an

La propunerea comisiunii:

Se votează suma cerută și la compunerea bugetului se va lua în considerare.

d) asupra raportului consistoriului archidieceșan, prin care se cere relacsarea pretensiunei fondului seminarial de 9 fl. 10 cr. la debitorul br. Récsy Ádám; și pretensiunea fondului Francisc-Iosefin la debitorul Kenderessy Zsigmond în sumă de 507 fl.

Comisiunea propune: că nefiind evident din acte, dacă debitorii au fost provocați a solvi aceste sume, consistoriul să facă pașii de lipsă pentru încassarea acestor sume, eventual să raporteze despre starea lucrului pe sesiunea viitoare, având totodată a raporta, dacă banii încasați de fostul fiscal dela Kenderessy în sumă de 400 fl. au intrat la fond.

Dând deputații I. de Preda ca fiscal consistorial și E. Brote ca ases. cons. lămuriri despre starea lucrului, precum și dep. I. Rațiu.

Sinodul decide: relacsarea acestor pretensiuni ca neincassabile, însărcinându-se totodată consistoriul să raporteze la sesiunea viitoare, dacă suma de 400 fl. dela Kenderessy a intrat la fondul Francisc-Iosefin.

e) asupra raportului consistoriului archidieceșan referitoriu la împrumutul de 10,000 fl. al gimnasiului din Brașov, comisiunea propune: că în considerarea stărei bugetare a gimnasiului interesele de 6% după capitalul împrumutat și nesolvite până la finea anului 1886 să se relacseze.

La propunerea dep. P. Cosma, se decide: că actul se redă comisiunii, ca cu considerare la buget să vină cu propuneri detaiate în aceasta privință;

f) asupra raportului consistoriului archidieceșan în privința relacsării pretensiunii fondului de 30 de mii, de 328 fl. interese contra contului Bethlen Gábor, comisiunea propune: că fiind deja obligațiunile estradate debitorului prin fostul fiscal Dr. I. Borcia și de oare ce în privința încassării acestei sume s'a comis mai multe greșeli din partea numitului fiscal, sinodul se abate dela această pretensiune, se îndrumă însă consistoriul, ca să facă pașii necesari de desdaunare contra ereșilor fostului fiscal Dr. I. Borcia.

Deputatul Dr. Ilarion Pușcariu spriginit și de deputatul P. Cosma, arătând, că aceasta procedere ar da ansă la un proces, care poate că în cele din urmă tot nu ar duce la scopul dorit, susține propunerea consistoriului

Se primesce relacsarea sumei de 328 fl.

g) Asupra raportului consistorial, prin care se substern rațiociniile fondurilor archidieceșane pe a. 1886, comisiunea propune: a se primi de basă la desbatere specială. — Se primesce.

Deputatul R. Crainic propune, ca pe viitor raportul despre rațiociniile fondurilor archidieceșane să se tipărească și să se distribue între deputații sinodali. Se primesce.

Dep. Ioan cav. de Pușcariu propune, că acest raport pentru însemnătatea lui să se accludă la protocol. Se primesce.

Ședința se încheie la 1¹/₂ oare d. m. și ședința procsimă se anunță pe mâne la 9 oare a. m. La ordinea zilei se vor pune rapoartele comisiunilor.

Ședința a VI-a ținută la 17/29 Aprile.

Ședința se deschide la 9³/₄ oare a. m.

Se cetesce protocolul ședinții premergătoare și se autentică.

Se prezentează:

rugarea mai multor parochieni din Herman, pentru delăturarea alesului de preot Ales. Dogariu. Se predă comisiunei petiționare.

La ordinea zilei se pune referada comisiunei finanțiare.

Raportorul aceleia, Rubin Patița, continuă cu raportarea asupra raportului consistorial, prin care se substern rațiociniul fondurilor și fundațiunilor archidieceșane pe anul 1886.

Cetindu-se acest raport și întrând sinodul în desbatere specială a raportului, partea, în care se arată starea fondurilor preste tot cu finea anului 1886, arătându-se la toate fondurile un crescământ afară de fondul seminarului, la propunerea comisiunei: se ia spre știință, cu aceea, ca în inventariul fondului seminarial, să se inducă și fundațiunea "Cristurian" a cărei venit încă ocur între perceptele fondului, dar în inventariu nu sunt induse realitățile aparținătoare la aceasta fundațiune.

Referitoriu la fondul seminarial comisiunea observă, că ajutorul anual de 1000 fl. dela stat, nu s'a ridicat pe 2 ani, adecă pe anul 1884 și 1885, ear ajutorul de pe anul 1886 se află încă în deposit la cassa archidieceșană, pentru aceea comisiunea propune: consistoriul archidieceșan se îndrumă a face la locul competent pașii de lipsă pentru eliberarea sumei neridicate și asigurarea ajutorului anual de 1000 fl și pe venitoriu, ear suma, ce se află în deposit, fără amânare să se transpună la destinațiunea sa.

Presidiul în aceasta privință află de lipsă a da deslușirile următoare: acest ajutor totdeauna se asemna din partea guvernului, fără de a fi guvernul receracat din partea consistoriului, cu ocașiunea, însă când împărțirea ajutorului de stat s'a subtras de sub competența consistoriului, acest ajutor s'a pierdut din evidență și la guvern și la consistoriu, ear când s'a făcut recercarea la guvern pentru asigurarea acestui ajutor pe anul 1886, consistoriul a amintit în reprezentațiunea sa și despre aceste restanțe, dar guvernul la aceasta parte din reprezentațiune, când a făcut asignarea pentru ajutorul pe anul 1886 nu face nici o amintire, are însă asigurarea dela locurile competente, că vom fi rebonificați în această privință pe altă cale.

Cu privire la partea din raport, unde se notifică, vinderea a 52,500 fl. bonuri rurale transilvane și cumpărarea de scrisuri fonciare în valoare de 53,700 fl. comisiunea propune: a se aproba conversiunea realitată, fiind în mod evident în folosul fondurilor efectuită.

Presidiul pe scurt arată rentabilitatea acestor convertiri, și asigură, că s'a făcut cu toate posibilele precauțiuni așa, că încât prevederile omenesci se pot estinde — periclu pentru asigurarea averii fondurilor nu poate fi.

Dep. I. cav. de Pușcariu, e de părere, că o sumă prea mare, să nu se investească în hârtii de valoare, ci mai bine în moșii, care investiții sunt cele mai sigure.

Dep. E. Brote espune, că scrisurile fonciare sunt cumpărate dela institutele cele mai solide din Ungaria, și sunt cu mult mai sigure decât chiar hârtiile de stat, dar totodată și mai rentabile.

Dep. V. Dămian, provocându-se la dispozițiunea stat. org. susține, că spre atari convertiri, se recere autorisarea sinodului, și crede, că în cazul de față e vorba de indemnizarea acestor operațiuni.

Sinodul primesce propunerea comisiunei finanțiare.

Partea din raportul consistoriului, referitoare la sporirea averii bisericesci prin cumperarea de realități ca porțiuni canonice pentru unele parochii mai sêrace, despre scărirea împrumuturilor, despre numărul proceselor și starea, în care se află aceste procese.

Comisiunea propune: a se lua spre știință.

Se primesce.

Ce se atinge de partea din raportul consistorial despre supererogatele făcute în anul 1886 în sumă de 16,800 fl. 5¹/₂ cr. fiind motivate, comisiunea propune: a se lua acest punct din raport spre știință și pe basa motivelor indicate se încuviințează aceste supererogate.

Se primesce.

Referitoriu la punctul din raportul consistorial, unde se face compararea perceptelor și erogatelor cu privire la buget, se constată, că la toate fondurile se află un prisos, afară de fondul seminarial și de fondul tipografiei, unde se află, că erogatele sunt mai mari de cât perceptele; la fondul seminarial această diferență provine din impregiurarea accentuată mai sus, și comisiunea propune: a se lua acest punct până aci, spre știință, ear încât pentru fondul tipografiei face următoarea propunere:

"Constatându-se cumcă comisiunea administrativă a tipografiei archidieceșane în anul expirat nu a ținut nici o ședință și cumcă ajutoarele votate vèduvelor preotese nu s'au împărțit și că remunerările membrilor din comisiune, cu esceptiunea secretariului, cu toate acestea totuși s'a solvit, comisiunea propune ca acele remunerări să se restituie fondului, ear pe viitoriu până când comisiunea nu va funcționa regulat și ajutoarele votate vèduvelor preotese nu vor fi împărțite, să se sisteze solvirea acelor remunerări.

În considerarea deficitului la "Tel. Rom." să îndrumă consistoriul a da nou ordin singuratecelor parochii de a prenumera acest jurnal pe spesele respectivelor comune bisericesci.

În fine având în vedere, că în rațiociniul tipografiei din cauze până acum nesciute, nu s'a putut induce și face evidente pretensiunile tipografiei, și în considerare cumcă pentru încassarea acelor fiscalul comisiunei nu a făcut nici un paș, să se îndrumeze numitul fiscal, ca sub răspunderea lui personală să inacioneze restanțele provenite din vinderea de cărți și prenumerațiunea la "Telegraful Român," ear consistoriul archidieceșan se însărci-

nează a-și achita datoria sa la fondul tipografiei, precum și a depune documentul despre cautiunea „Telegrafului Român” la cassa epitropiei între valorile fondului tipografiei.

Presidiul observă, că aceste propuneri, în mod evident sunt drastice și nepracticabile, și comisiunea făcea bine, dacă raportul asupra acestui obiect l' făcea într-una cu raportul, ce are comisiunea finanțiară a-l face în aceasta cestiune conform unui conclud de mai înainte

Dep. Dr. Ilarion Pușcariu, apărând përerile presidiului face propunerea: ca acest obiect să se i-a dela ordinea Țilei deocamdată, și să se refereze de odată cu raportul comisiunei finanțiare, ce-l are a face asupra celorlalte obiecte ale tipografiei.

Se primesce.

Cu privire la fundațiunea „Șaguna” comisiunea finanțiară face următoarea propunere:

„Constatându-se, că ajutoarele votate din această fundațiune în bugetele anilor 1884, 1885, 1886 nu sunt estradate, ci figurează ca superplus în suma totală de 18,818 fl. 25 cr. și în considerare, că ajutoarele sunt votate din partea comisiunei administrative a fundațiunei, dar espedițiunea este din cauze nemotivate nefăcută — se dispună Veneratul sinod, ca eliberarea ajutoarelor votate să se facă sub durată sesiunei prezente, ear încât s'ar mai constata și pe viitoriu atari iregularități se va trage la răspundere întreaga comisiune a fundațiunei, dânsa fiind responsabilă pentru nepunerea în lucrare a voinții fundatorului.

Tododată observându-se, că la distribuirile de până acuma unele ținuturi ale archidiecesei sunt mai preferite, se îndrumă comisiunea administrativă a fundațiunei, că la împărțirea ajutoarelor să fie cu privire la toate ținuturile din archidieceasă și să ni suiască într'acolo, să se formeze în singuraticile protopresbiterate unele centre provădute cu scoale corăspunđtoare și parochii bine dotate.”

În urma acestei propuneri, presidiul observă, că comisiunea și-a trecut competența, reflectând și la acest obiect, care după natura lui aparține altei comisiuni, ce se poate aduce în legătură fie cu raportul senatului bisericesc, fie cu cel școlar sau cu ori care altul, și constată din partea comisiunei un esces de zel în această privință; cu toate aceste pe presidiul nimic nu-l superă să se tracteze acest obiect și la acest loc, constată însă, că aceste propuneri sunt de tot drastice, și nu înțelege, că ce se intenționează prin atari propuneri, pentru că asigură pe Ven. sinod, că prin o atare procedere scopul dorit nu se poate ajunge. Presidiul a declarat dela început, că se vor regula și aceste 2 fundațiuni, numai răgaz să fie.

Deputatul I. Hannia, provocându-se la conclusele sinodale referitoare la fundațiunea „Șaguna”, dorește a scîi, dacă vine în aceasta privință vre un raport separat.

Presidiul declară, că consistoriul a întreprins pașii de lipsă în aceasta afacere, și lucrul e în curgere, dar nefind cestiunea terminată, în aceasta sesiune nu se poate presenta raport din partea consistoriului, asigură însă pe dl deputat, că cestiunea nu e perdită din evidență.

Raportorul comisiunei R. Patița, susține, că propunerile nici de cum nu sunt drastice și întrun ton cam iritat se provoacă la unele declarații ale presidiului făcute pe cale privată, dându-le și acestora un înțeles, care presidiul nu la putut avea în vedere.

În urma reflecșiunilor făcute de dl deputat R. Patița, presidiul constată, că se intenționează a abusa și de paciința și de poziția presidiului; dela începutul sesiunei a afirmat, că trei obiecte sunt, cari-l superă, că încă nu s'a regulat definitiv, dar a asigurat pe Ven. sinod, că va căuta, ca și aceste obiecte să-și afle rezolvirea finală și să se pună în curs regulat; acum din toate părțile se aruncă frase bombastice, căutându-se numai ce nu e făcut încă și nici unul nu reflectează la cele ce s'au făcut și sunt în ordine, ca și când totul ar depinde numai dela aceasta cestiune, declară totodată, că mai departe se va abținé a da ori ce deslușiri referitoriu la aceste obiecte de atâta predilecțiune pentru unii dñi deputați, și lasă în voia liberă a Ven. sinod, să decidă, ce va afla consult.

Deputatul Stefan Iosif, luând cuvântul, observă, că într'adevăr nu poate să consimtă cu o astfel de procedură din partea unor dñi deputați, și de asta convingere crede, că sunt toți acei deputați sinodali, cari au în vedere, și voesc numai binele bisericeii; au ajuns însă lucrul astăzi acolo, de se vorbesce despre împărțirea acestor ajutoare și în cercurile cele mai de jos ale poporului, dânsul nu poate consimți cu propunerile comisiunei își ia voe însă a ruga pe Escel. Sa, ca să bine-voiască a aduce în îndeplinire cât se poate mai curând aceasta afacere.

Presidiul declară din nou, că răul va trebui să se delătore cu ori ce preț, aplicând toate mijloacele necesare, ori ce jertfe și lupte, ce va avea să întimpline, la aceasta însă, se recere timp.

Dep. I. de Preda, observă, că dânsul încă consimte într-un toată cu declarațiile Escel. Sale, și recunoaște, că prin provocarea de conflicte nu se pot deslega cestiuni de o importanță atât de însemnată, se vede deci îndemnat a face următoarea propunere:

„Comisiunea administrativă a fundațiunei Șaguna se îndrumă, ca în termen de 30 Țile dela terminarea sesiunei prezente, să ducă îndeplinire conclusele aduse în privința ajutoarelor votate din fundațiune; mai departe se îndrumă, ca despre ducerea îndeplinire să facă raport la consistoriu ear în viitoriu în fie-care an să aștearnă prin consistoriu raport general despre activitatea sa desvoltată în decursul aceluia an.”

Punându-se la vot aceasta propunere,

Se primesce.

Prin acestea fiind eshauriat acest raport constorial, comisiunea propune: Sinodul să aproabe rațiociniile prezentate, și consistoriului archidieceșan i se dă absolutoriu pentru administrarea fondurilor, fundațiunilor și depositelor archidieceșane.

Se primesce.

Tot comisiunea finanțiară prin raportorul R. Patița raportează asupra raportului consistorial referitoriu la fundațiunea „Andronic”, constatând la această fundațiune un progres îmbucurătoriu, și că la distribuirea ajutoarelor din această fundațiune s'au luat în dreaptă considerare toate ținuturile archidieceșei, ceea ce se recomandă și pe viitoriu, drept aceea comisiunea propune: a se lua spre sciință acest raport, îndrumându-se consistoriul, ca actul judecătoresc despre depunerea sumei de 17,000 fl. la perceptoratul de aici drept ca asigurare pentru tacsă erială de transcriere după acest fond, să se depună la cassa epitropiei între hărțile de valoare.

De asemenea comisiunea finanțiară referează prin raportorul R. Patița asupra raportului consistorial referitoriu la adaptările edificiului seminarial și urcarea tacei anuale de internat dela 60 fl. la 100 fl. comisiunea face următoarea propunere:

Întreprinderea lucrărilor de adaptare și reparare la edificiul seminarului „Andreian” se aproabă; ear pentru acoperirea speselor de 12,155 fl. 37 cr. împreunate cu aceasta lurare se incuviințează folosirea sumelor votate în bugetul fondului seminarial pe anul 1886 și 1887 sub titlul cotă pentru amortisirea împrumutului la zidirea noului seminariu de 7500 și 4350 fl.

Totodată începând cu anul școlar 1887/8 se urcă tacsă anuală de internat pentru elevii seminariali la suma de 100 fl., înlocuindu-se în § 22 din regulamentul pentru seminarul teologic pedagogic suma de 60 fl. cu suma de 100 fl.

Deputatul Vasiliu Dămian, accentuând starea cea miseră a poporului nostru în ceea ce privește urcarea tacei seminariale face propunerea: ca tacsă seminarială să rămână și în viitoriu 60 fl.

Deputatul E. Brote, reflectându-i deputatului Vas. Dămian, recunoaște și dânsul tot așa de bine împregiurările sinistre, în cari trăește poporul nostru, dar dl dep. Dăm. se provoacă numai la o parte a cestiunei, adică la sentimentalism, și ignorează ca totulul partea finanțiară, l' roagă dară ca în aceasta privință să documenteze, dacă e posibil, ca fondul seminarial să poată suporta și mai departe aceasta sarcină, observă totodată, că și pe lângă tacsă anuală de 100 fl. mai rămâne o sumă considerabilă în sarcina fondului, căci abia și poate închipu o provedere mai ieftină ca aceasta, când pentru 34 cr. la Țile elevul pe lângă instrucțiune primesce dejun, prânz, cină, cuartir, încălđit și lumină, în odăi bune, curate și sanătoase.

Presidiul încă recunoaște greutățile vieții de astăzi preste tot, și-ar dori foarte tare, ca să se poată provedé elevii nostri seminariali chiar fără de nici o tacsă, dar aceasta ori-și-cine o poate vedé, că e imposibil, și urcarea aceasta a tacei e dictată de necesitate imperativă, — în cătva ne poate servi spre a nu ve face prea mari temeri, și împrejurarea, că la alte institute și chiar în celelalte diecese aceasta tacsă e și mai mare.

Raportorul R. Patița reflectează dlui deputat V. Dămian, că eșind elevii seminariali în viața practică, nici unul numai reflectează la beneficiile avute în seminariu, și nu se mai cugetă a fi recunoscători față de biserică, ci fiesce care caută a-și asigura în mod cât se poate mai rentabil numai interesele sale, de aci provine, că în cele mai multe casuri îi vedem, aplicându-se pe cariere cu totul streine de biserică.

Punându-se la vot propunerile aceste, — se primesce propunerea comisiunilor finanțiare.

În legătură cu acest conclud comisiunea organizatoare prin raportul seu Iosif Pușcariu, raportând asupra părții din raportul general al consistoriului archidieceșan plenariu, referitoare la edificarea noului seminariu, remasă până acum în suspensio, face următoarea propunere: Consistoriul se îndrumă, a nu lăsa din vederea punerea în lucrare a concluser sinodale Nr. 52 din anul 1885 și Nr. 122 din anul 1886, privitoare la zidirea noului seminariu.

Fiind timpul înnaintat, ședința se încheie la 2 oare d. m. anunțându-se cea procsimă pe mâine la 9 oare a. m. La ordinea Țilei se vor pune rapoartele comisiunilor.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Caransebeș, 16/28 April, 1887. Dle Redactor! Încă Sâmbătă seara, dar mai ales Duminecă dimineața au sosit mulțime mare de oaspeți din părțile mai apropiate și mai îndepărtate ale dieceșei. Din archidieceșă au sosit încă Sâmbătă seara deputațiunea dela Brașov. Duminecă dimineața au sosit și din România mai mulți cunoscuți și rudenii de ai Prea Sântiei Sale precum: Maioreșcu, Laurian, deputatul Nica, directorul gimnasiului din Giurgiu, Droc Barcianu, și alții. În aceasta Ți la 8 oare dimineața membrii comitetului în frunte cu musica orășenească și urmat de trei coruri: al Caransebeșului, Bujor și Bocșa-română (aceste două au sosit Sâmbătă seara) merșeră la gară spre întimplinarea corurilor și oaspeților. La sosire corurile fură salutate prin Ioan Bartolomeiu, cântând fie-care cor cântarea de salutare.

În numele corurilor sosite a răspuns președintele corului din Lugoj, avocatul Titu Hațeg. Timpul era noros și picura puțin. Conductul corurilor în oraș a fost imposant. Toată lumea era adânc mișcată și tot orașul Caransebeș era în picioare.

Costumul pitoresc și deosebit al membrilor corurilor de țerani și fețele lor roșcate de soarele primăvaratic și pline de viață, produceau un aspect dintre cele mai minunate.

La liturghie au oficiat protosincelul Filaret Musta, asistat de protopresbiterii: A. Ioanovici prot. Jebelului, I. Popovici, prot. Verșetului, F. Adam prot. Jamului și A. Ghidui, prot. Oraviței. Membrii sinodului au luat parte în corpore. După liturghie s'a deschis sinodul diecesan; sesiunea ședințelor însă s'a suspendat până Mercuri.

În timpul liturghiei corurile întrunite au ținut o probă generală în curtea institutului teologic.

La vecernie ear au oficiat mai mulți protopresbiteri. Cântările rituale la utrenie le au executat preoți, ear la liturghie corul vocal al institutului condus de dirigintele Grigorie Bârșeanu.

La 7 1/2 seara au pornit dela institutul teologic conductul de facile prin strada principală spre reședința episcopoească. Acî se opri, înțonând entusiaste strigăte de: „Se trăiască” înaltul iubilant.

După ce au luat fiecare cor pozițiune se înțonă de toate corurile mai întâi imnul ocașional compus de Czegka. După acesta a urmat cuventarea de felicitare rostită de deputatul sinodal Stefan Velovan în numele poporului dieceșei Caransebeșului. (vedi mai jos.) Au urmat apoi imnul festiv de Zacharia Boiu, musica compusă de G. Dima, care a fost executate de corurile întrunite, având de diriginți pe Artistii N. Popovici și I. Czegka. După aceasta a răspuns înaltul iubilant și s'a cântat, ear imnul lui Czegka de corurile întrunite.

Imnul lui Czegka simplu în compoziție, dar melodios, a fost cântat cu o precisiune admirabilă. Cuvântarea rostită de deputatul St. Velovan a fost scurtă însă de cuprins simbuos. Tot așa au fost și răspunsul Prea Sântiei Sale al înaltului iubilant. După aceea a percurș conductul în sunetul muzicii câteva strade mai însemnate, care erau foarte frumos iluminate și ajungând în piața mare din jos de cruce au aprins un foc foarte mare din restul a lor 300 de torțe, ear lămpionele vre o 200 s'au adus la institutul teologic.

Conductul a fost peste tot foarte imposant. Locuitorii din loc au contribuit în mod însemnat la imosanța conductului prin illuminarea și înfrumșetarea caselor. În casa diecesană a fost și un frumos transparent, pe care se vedea o frumoasă cunună de lauri, o coroană, sceptrul și crucea, apoi inițialele Ioan Popasu cu anii 1837—1887, ear deasupra un vultur cu aripile întinse. Totul era opera dlui architect Adrian Diacon.

Luni.

În aceasta Ți tot orașul avea un aer serbătoreșc. La 5 oare dimineața oaspeții și orășenii au fost destepați prin 3 muzice, care cântând, cutreerară stradele orașului.

La 8 oare corurile s'au adunat la institutul seminarial, de unde apoi cu stindarde și cu muzică în frunte au pornit la gară pentru întămpinarea P. S. Sale Dlu episcop I. Mețianu și a deputațiunii sinodului diecesan din Arad, și a altor deputațiuni. La sosirea trenului salutarea s'a făcut prin corul din Caransebeș, având de orator pe domnul Traian Barzu. După răspunsul P. S. Sale dlui episcop I. Mețianu deputațiunile și oșpeții sosiți se conduc la reședința episcopescă, fiind salutați cu „Întru mulți ani” de către corurile postate la distanțe egale pe calea de la gară până la reședință.

La 10^{1/2} Inaltul iubilante a fost condus cu litiă la biserică. Conducerea cu litiă a fost punctul de culminațiune al festivității. Pe fețele mulțimei, care era adunată pe toate stradele până la biserică, se putea ceti o adâncă mișcare sufletească. Conducutul se formă în chipul următoriu: În frunte erau înșirate toate corurile, cari au participat la festivitate, lor le-a urmat sute de preoți, apoi vre-o 40 de preoți în ornate bisericesci, formând 2 bariere, între cari Inaltul iubilante mergea sub baldachin, urmându-l deputațiunile străine, autoritățile civile și militare și mulțimea imensă a poporului.

Sosind la biserică a fost primit de P. S. Sa episcopul I. Mețianu ocupând loc în scaunul arhieresc, care era elegant înfrumusețat. La liturghie a pontificat P. S. Sa episcopul I. Mețianu, asistat de protosințul F. Musta, de 6 protopopi, vre-o 30 de preoți și 2 diaconi. Cântările rituali au fost executate de corul micșt al plugarilor din Chiseteu și de corul seminarial. După priceasnă l'a felicitat pe Inaltul iubilante prin o vorbire bine compusă și bine simțită, protosințul F. Musta, ear la finirea liturghiei P. S. Sa episcopul I. Mețianu a ținut o cuvântare ocazională, în care a arătat mai întâi însemnătatea dignității de arhieru, a arătat cum trebuie să fie un arhieru și a trecut la faptele Inaltului iubilante, arătând cu câtă conștiințioasă și-a îndeplinit iubilantele misiunea apostolică. A urmat apoi răspunsul Inaltului iubilante, mulțumind P. S. Sale Dlu episcop I. Mețianu, deputațiunilor, poporului adunat și comitetului arangiatoriu pentru îngrijirea, ce a pus pentru reușirea festivității.

La 2 oare a fost primirea gratulărilor din partea deputațiunilor externe și ale diecesei. Primirea a durat preste 2 oare.

În restimpul acesta corurilor s'au distribuit diplome și medaile comemorative, cântându-se imnul festiv de G. Dima.

La 4^{1/2} oare banchet de preste 300 cuverte în sala hotelului „Pomul verde”. Șirul toastelor l-a deschis P. S. Sa Inaltul iubilante pentru Maiestatea Sa și casa domnitoare; apoi s'au ținut mai multe toast pentru iubilant și alți factori eminenți ai bisericeii, pentru armată etc.

După toast s'au cetit depeșele și adresele de felicitare, care au fost la număr peste 200, dintre cari amintesc pe al Escel. Sale metropolitului Miron Romanul, al Escel. Sale metrop. Bucovinei și Dalmației, Silvestru Morariu, al P. S. episcopi Mihali al Lugosului, Brancovici al Timișoarei, Nectarie al Verșetului și Bonuaz al Csanadului, apoi dela Corps comando din Timișoara, Sinodul archidiecesan, generalul Trapșa, Bariț, Mocsonyi, vre-o 10 dela Brașov etc. etc.

La 9 oare mare concert arangiat de corurile vocale din Bogșa - română, Bujor, Caransebeș, Chiseteu, Hereudești, Lugoj, Satul-mic, Sălbăgel și Silha. Concertul a fost precedat de o odă ocazională de Z. Boiu, declamată cu mult succes de d. Dr. Dobrin din Lugoj. Atât înărețul imn festiv de G. Dima cât și imnul ocazional de Czegka au fost executate de către corurile intrunite într'un mod admirabil. Tonerente de aplause au urmat armonioșilor grandioase ale compozițiunii D-lui Dima și numai împrejurarea, că fiecare cor vocal singuratic avea să se mai producă cu câte o cântare, a îndemnat pe aranjatori să abstea dela repetarea, ce publicul neastâmpărat o pretindea. Nu mai puțin a succes și imnul ocazional de I. Czegka. Adevărată bucurie și satisfacțiune națională a simțit publicul entusiasm, vedând pe plugari emulând cu inteligența în arta muzicii. Toate corurile au avut un succes deplin. Entusiasmul a ajuns la culme, când corul micșt al plugarilor din Chiseteu a intonat „Hora Sinai.” Aplause frenetice i-a silit atât pe dâșii, cât și pe corul din Lugoj să repețească sentimentală și melodioasă cântare, „Gemutăm secolii.” La finea concertului corurile s'au așezat în salele hotelului la un comers românesc și zorile de dimineața i-a aflat încă cântând pe neobișnii cântăreți.

Marți.

Bal festiv. Acest bal arangiat de inteligența română din loc a fost de o eleganță și frumusețe rară. P. S. Sa Inaltul iubilante, toate autoritățile civile și militare, mulțime de oaspeți din apropiere și din departe s'au adunat, ca să vadă tineretul bucurându-se, care și prin aceasta petrecere a voit să dea expresiune inimii sale pentru succesul întregii sărbări. Caransebeș, în 16/28 Aprilie.

Ioan Pinciu.

Cuvântarea de felicitare

rostită Duminecă seara de către deputatul sinodal
Stefan Velovan.

Rare sunt ocaziunile în viața bisericeii noastre, când bucuria generală întrunesc credincioșii bisericeii într'un trup atât de însuflețit, atât de conșcui de însemnătatea zilei, ce o serbează.

Bucuria clerului și a poporului din diecesa Caransebeșului n'are trebuință de vorbe măestrite, pentru a da expresiune silită unui palid simțământ.

Emoțiunea, ce animează fiii credincioși ai Prea S. Tale, găsește în arta vorbirii o pedecă de a se manifesta. Ea s'ar vârsa mai bucurios într'o lacrimă de bucurie pentru a spune ceea ce graiul omenească nu este în stare.

Era în vremea aceea, când întunerecul nesciinții coplesia spiritele, când orbul interes particular sleia puterile cele mai valoroase ale națiunii noastre, ce se credea menit a-și sfârși existența în uitarea de sine — un glas puternic răsună la poalele nordice ale Buceciului și cutremură auzurile. Era glasul valoros al Prea Sântiei Tale, care chema biserica și neamul nostru la înviere.

Cale lungă și spinoasă ai parcurs iubite Părinte, pe ea ai preșerat aședeminte de cultură, monumente neperitoare, singura noastră mândrie și garanță pentru un bun viitoriu.

Nu'mi ridic vocea pentru a încerca să ilustrez meritele neperitoare ale Prea S. Tale întru desrobirea minții și a inimii poporului din diecesa Caransebeșului și a națiunii noastre preste tot. Istoria culturai noastre va găsi în viața Prea S. Tale esemplul credinții neclătite în puterea de viață a poporului seu, ea va înfățișa posterității epoca isbânderilor prin suferințe și va arăta roadele zelului neînfrănat, care în

disprețul tuturor neajunsurilor a vârsat cu profusiune binefaceri sale asupra mult cercatei noastre biserice și națiuni.

„Alb am trăit un secol pe plaiul strămoșesc
Și vreau cu fața albă senin să me sfârșesc.”

Aceste cuvinte ale marelui nostru poet și-au găsit în truparea lor în viața plină de activitate apostolică a Prea Sântiei Tale.

Eartă-ne bunule Părinte să dăm expresiune mulțumitei și viei noastre recunoștințe și se strigăm cu toții:

Întemeietorul culturai clerului și poporului, primul episcop român al diecesei Caransebeșului, să vieze la mulți ani.

Varietăți.

* (Avis.) Junimea română din loc va arangia Mercuri în 4 Maiu st. n. o petrecere cu dans în sala hotelului „Impăratul roman.” Venitul curat e destinat pentru procurarea de premii elevelor dela școala civilă a Asociațiunii și dela cea primară a Reuniunii. Prețul de intrare 60 cr. de persoană. Suprasolviri se primesc cu mulțumită. Inceputul la 8 oare seara. Acest avis este a se privi ca invitare. Invitări speciale nu se fac.

* (Convocare.) În înțelesul concludului adus în adunarea generală din 27 Aprilie, 1886, a acestui despărțământ, se convoacă adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români gr. ort. din despărțământul III Avrig, pe ziua de St. George în 23 Aprilie a. c. carea se va ține în edificiul scoalei capitale gr. ort. din Avrig, și la care au de a participa toți membrii despărțământului sub urmările provezute în statutele reuniunii districtuale a Sibiiului.

Program.

Joi în 23 Aprilie 1887 înainte de ameați:

1. La 8 oare servițiul divin în biserică, și parăstas pentru George Lazar.
2. La 9^{1/2} oare deschiderea ședinții. Raportul comitetului despărțământului.
3. La 10^{1/2} până la 11^{1/2} oare prelegere din religiune de membrul Ioan Iordache cu clasele 1, 2 și 3, apoi de Ioan Budac cu clasele superioare.
4. Dela 11^{1/2} până la 12^{1/2} prelegere practică din limba maternă de membrul Eremie Roman cu clasele 1 și 2 apoi de Leon Vas cu clasele superioare.

După ameați:

5. Dela 2^{1/2} până la 3^{1/2} oare prelegere din cumput de membrul Andreiu Savu cu clasele 1 și 2 apoi de Nicolae Bărbat cu clasele superioare.
6. Dela 3^{1/2} până la 4 oare prelegere din sciințele naturale de membrul Procopiu Clonța.
7. Dela 4 până la 4^{1/2} din limba maghiară de membrul Ioan Budac.
8. Dela 4^{1/2} până la 5 oare din istorie și geografie de membrul N. Dragoș, apoi încheerea. Comitetul despărțământului III Avrig al reuniunii învățătorilor din districtul Sibiiului. Avrig, în 10 Aprilie, 1887.

Ioachim Băcillă,
președinte.

Ioan Cocos,
notariul desp.

Loterie.

Sâmbătă în 30 Aprilie 1887.

Timișoara:	63	77	80	49	38
Viena:	35	71	81	18	31

Nr. 342

[1580] 3—3

EDICT.

Laurian Domide Morariu gr. or. din Borgo-Prund, care de trei ani și-a părăsit cu necredință pe soția sa leguită Iftinia Dănilă Nap, gr. or. din Borgo-Suseni, se citează prin aceasta a se presenta în termen de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, căci la din contra cererea de divorț a soției sale se va pertracta și decide și în absența lui.

Borgo-Bistrița, 9 Aprilie, 1887.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriței.

Simeon Monda,
protopresbiter.

3550 Számhoz

[1589] 1—1

PÁLYÁZAT.

A zombori m.kir. állami főgymnasiumnál betöltendő egy rendes tanári állomásra, melylyel a magyar és német-nyelv és irodalom tanításának kötelezettsége 1200 forint évi fizetés, 200 firt lakpénz és a szabályszerű ötéves pótlék élvezete van összekötve, pályázat hirdettetik.

Pályázók a vallás és közokt. m. kir. ministeriumhoz czimzett kérvényüket, melyben születési évük és helyük, vallásuk, nős vagy nőtlen állapotuk, hadkötelezettségi viszonyuk, végzett tanulmányaik és képesítések, nyelvismereteik és eddigi szolgálataik okmányokkal igazolandók, alkalmazásban lételők esetén előjáróságuk útján, különben pedig közvetlenül a szegedi tenkerületi kir. főigazgatóságához f. évi május hó 30-áig küldjék be.

Budapest, 1887 évi Április hó 17-én.

A vallás- és közoktatásügyi
m. kir. ministeriumtól.

Anunt

cătră onorata preoțime gr. or.

Subscrisul are onoare a recomanda pe lângă sortimentul de mărfuri diferite și un sortiment de materii pentru reverenți în preț dela 30 fl. v. a. — până la 60 fl. v. a. — apoi brâne vinete și roșii cu prețuri moderate.

[1587] 2—2

Grigorie Mateiu.